

*V letech 2014-2015 realizuje Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v Klatovech, příspěvková organizace, s podporou ROP NUTS II Jihozápad a Plzeňského kraje projekt
č. CZ.1.14/3.2.00/25.02741 "Expozice lidové architektury
– rekonstrukce venkovské usedlosti Lužany čp. 35"*

Při východní hranici Plzeňského kraje, téměř v bodě souběhu okresů Klatovy, Plzeň-jih a Strakonice, se nachází malá obec Chanovice. Ta se stala v roce 1994 místem budování regionálního skanzenu lidové architektury. Ale spíše než o muzeu v přírodě s plnohodnotným návštěvnickým provozem a servisem je nyní lépe hovořit o **záchranném projektu pro ohrožené objekty lidového stavitelství v terénu jihozápadních Čech.**

Myšlenka budování skanzenu na Klatovsku je stará více než sto let. Místní muzejníci se v roce 1895 nechali inspirovat expozicí Národopisné výstavy Československé a po celé 20. století hledali s různou intenzitou vhodnou lokalitu, zkoumali možnosti výstavby, ale především sledovali a dokumentovali stav a úbytek památek lidové architektury v regionu.

V roce 1988 získalo klatovské muzeum pro svoje potřeby objekt chanovického barokního panského špýcharu a v roce 1993 díky spolupráci s Obcí Chanovice i vhodný pozemek pro realizaci skanzenu. Hned v následujícím roce sem byly přeneseny dvě roubené stavby: špýchar z usedlosti čp. 6 v Petrovicích a objekt kolny se stodůlkou ze statku čp. 9 v Měčíně.

V následujících letech bylo v původních lokalitách okresů Klatovy, Plzeň-jih, Rokycany a Domažlice rozebráno 20 objektů, z nichž některé se již představují v expozici skanzenu, ale další na svoji chvíli ještě čekají v depozitářích muzea. V exteriérové, volně přístupné expozici přenesených staveb si tak můžeme dále prohlédnout roubenou stodolu z areálu mlýna v Nezdicích u Borov, nebo podobnou stavbu původem z usedlosti čp. 29 v Příkosicích, kopii zděné sušárny na ovoce z usedlosti Měčín čp. 151, rekonstrukci předzahrádky první usedlosti, obytnou roubenou chalupu čp. 39 z Čachrova, rekonstrukci sezónního dřevorubeckého srubu, roubené špýchary z Přetína a Svrčovce, roubený čeledník z Otěšic, kopii sloupové výklenkové kaple či litinový a kovaný kříž na žulovém podstavci.

Zcela nově zde byl v letech 2006–2007 dostavěn vstupní objekt se stodolou. V roce 2011 byla znovu postavena roubená obytná chalupa čp. 12 z Těšetin a v letech 2014–2015 dovršila toto úsilí rekonstrukce venkovské usedlosti čp. 35 z Lužan.

K zajímavým informacím o chanovickém skanzenu určitě patří údaj o stáří roubení měčínské kolny. Trámy byly káceny v letech 1613–1618, dřevo vchodových zárubní pochází dokonce z roku 1560. Objekt patří bezesporu mezi nejstarší dřevěné stavby lidové architektury v Čechách.

Nutno také uvést, že chanovický skanzen vzniká díky svépomocné a dobrovolnické práci mladých lidí z Plzeňského kraje.

O prázdninových a víkendových pobytech i v období školních praxí přijíždějí pomáhat většinou studenti středních a vysokých škol. Patří jim veliké poděkování a úcta stejně tak jako různým nadacím, sponzorům, státním a krajským fondům na obnovu památek, s jejichž finanční podporou lze připravit a realizovat obnovu jednotlivých objektů.

Rekonstrukce venkovské usedlosti Lužany čp. 35

O záchraně roubené obytné chalupy a rámové stodoly z usedlosti Lužany čp. 35 (okres Plzeň-jih) přenesením do areálu Expozice lidové architektury v Chanovicích se začalo uvažovat již někdy v říjnu roku 2005. Tehdy se usedlost podařilo zaměřit, majitel ji daroval ve prospěch realizace chanovického skanzenu a v následujících letech proběhlo stavební řízení ve věci demolice těchto objektů. K té došlo na přelomu let 2008 a 2009. Ještě v roce 2009 byl objekt prohlášen za nemovitou kulturní památku, což je základní podmínkou pro zpracování projektových žádostí na podporu rekonstrukcí, oprav a údržby kulturních památek.

Při vyhlášení 25. kola výzvy Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad v roce 2013 rozhodla Rada Plzeňského kraje o potřebnosti tohoto projektu a v měsících květnu až červenci se rozeběhlo zpracování projektové žádosti a potřebných příloh.

Projekt byl v závěru roku 2013 přijat k podpoře realizace, příslušná smlouva byla podepsána v únoru 2014. V jarních měsících téhož roku proběhlo výběrové řízení na dodavatele stavby a jeho vítěz, firma SENCO Chaloupek, s.r.o., z Plzně provedla vlastní rekonstrukci od června 2014 do února 2015.

V měsíci březnu 2015 proběhlo úspěšně kolaudační řízení stavby. Znovupostavené objekty tak budou již v roce 2015 začleněny do návštěvnické trasy Expozice lidové architektury v Chanovicích.

V Chanovicích dne 12. března 2015

Mgr. Luboš Smolík

ředitel Vlastivědného muzea Dr. Hostaše v Klatovech, příspěvkové organizace

kontakt: muzeum.klatovy@tiscali.cz

mobil: 737 061 235